

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

ORGAN CZĘSTOCHOWSKIEGO OKRĘGOWEGO KOM. ROBOTNICZEGO POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Kościuszki № 62.

Cena numeru pojedynczego 10 groszy.

PRENUMERATA:
Rocznie zł. 5.20, — kwartalnie zł. 1.30

JUDASZE CZY OBLĄKAŃCY?

Już od trzech bezmała lat gnębi się i podkopuje parlamentaryzm polski przez jednostki i grupy, mające decydujący wpływ na bieg spraw w Państwie. I właśnie w prasie, zbliżonej do tych sfer dzisiaj, po zamachu stanu w Jugosławii, znowu dają się słyszeć przestrogi i groźby pod adresem Sejmu.

Mamy wrażenie, że jedni i drudzy nie zdają sobie sprawy z tego co robią, co mówią i piszą.

Polska jest jedynym państwem w Europie, które nie może sobie pozwolić na żadne eksperymenty zamachowe, na żadne nowinki ustrojowe. Polska, jak żadne drugie państwo europejskie, jest otoczona pierścieniem sąsiadów, odnoszących się do niej wrogo lub nieprzychylnie. Położenie geograficzne i militarne Polski jest wysoce niedogodne. Polska, jako państwo „nowe” musi dopiero zdać egzamin ze swych zdolności do samodzielnego bytu i ze swej wartości, jako czynnika twórczego w polityce międzynarodowej. Egzamin ten dotychczas wypadł dla nas na ogół pomyślnie, ale jeszcze nie jest skończony. Są jeszcze w różnych krajach liczne i wpływowe grupy, które nie chcą lub nie mogą się pogodzić z faktem istnienia Polski Niepodległej, przynajmniej w obecnych granicach, i które korzystają z każdego błęd, z każdej słabości polityki polskiej, by zmobilizować opinię światową przeciw nam.

Wyjątkowe położenie Polski — w znaczeniu, niestety, ujemnym — uwidatniło się w ostatnich czasach choćby na takich dwóch faktach — jak: pożyczka amerykańska i zatarg z Litwą. Ilekroć trudności trzeba było pokonać, zanim Polska otrzymała niewielką i na dość ciężkich warunkach pożyczkę, podczas gdy Włochom a nawet Rumunji łatwiej przyszły pożyczki zagraniczne. A zatarg z Litwą? Czyż jest do pomyślenia, ażeby podobny zatarg skończył się „na niczem”, gdyby na miejscu Polski była np. Francja, lub nawet Niemcy?

Polska, leżąca między dwoma kolosami, Niemcami i Rosją sowiecką, z którymi nie żyje na stopie przyjaznej, Polska dopiero od 10 lat figurująca na mapie europejskiej — narażona jest na

trudności, nieznanne żadnemu innemu państwu. Dlatego wszystko co w Polsce się dzieje, oceniane jest z zewnątrz, mało zwracając uwagę na to co się dzieje w naszych stosunkach, inaczej niż, to co się dzieje w innych krajach. Inaczej, to znaczy: podejrzliwiej i krytyczniej. Dlatego przewrót faszystowski we Włoszech, czy zaprowadzenie monarchii absolutnej w Jugosławii mniejszą wywoła reakcję zagraniczną, niż, w wypadku, gdyby coś podobnego zaszło w Polsce.

Już ten jeden wzgląd, ale względ decydujący, na sytuację międzynarodową Polski, powinien oduczyć nieodpowiedzialnych wyskoków antyparlamentarnych. Ze Polska także wewnątrznie odczułaby najboleśniej wszelkie próby

przewrotu — nie trzeba dowodzić.

Dość tego jętrzenia i zatrutowania opinii! Dość mącenia „kadzi narodowej”! Powtórzmy słowa marszałka Daszyńskiego:

„Praca, zmierzająca do wytworzenia normalnego stosunku między rządem a parlamentem, na podstawie rozumnego wykonywania praw i obowiązków obu, jest dzisiaj jedną z najważniejszych dla ludzi myślących w Polsce, bez względu na ich programy partyjne.

— Jeżeli się tej ciężkiej pracy nie dokona, muszą przyjść kryzysy państwowe, a z nimi społeczne. Jeszcze czas, jeszcze można wiele zrobić pod warunkiem, że się zechce to zrobić, co jest koniecznym. J. M. B.

Błędne koło.

Dziwna jest taktyka walki N. P. R-u Częstochowskiego, no i jednocześnie Polskich Zw. Zaw.

Gdy się bliżej przypatrzeć całej tej robocie, ma się wrażenie, że ludzie kierujący temi organizacjami nie mają najmniejszego pojęcia o sposobach walki o poprawę bytu robotniczego, lub też celowo walki unikają. Najczęściej ograniczają się przy każdym zatargu w fabryce do narobienia dużo krzyku, urządzania kilku zgromadzeń i natem koniec.

Na zgromadzeniu takim chodzi np. przeciwstawienie się chęci zmuszania robotników do pracy na dwóch krosnach. Mówi jeden mówca enpeerowski, naj-

częściej robotnik fabryczny, potem drugi, a w końcu zaczyna p. Paradowski. Samem ukazaniem się na trybunie powoduje śmiech wśród słuchaczy. Mówi językiem nie swoim, gestykuluje jak biały, tak, że z zebrania poważnego, mającego na celu walkę o dobro robotnicze, uczyni odrazu istne cyrkowe przedstawienie. Po zebraniu takim, ludzie wychodzą zniechęceni i doprawdy nie wiedzą, po co enpeerowski macher zabiera im drogi czas.

Bo trzeba zaznaczyć, że taki „biały” (jak Paradowskiego, nazywają świadomi robotnicy), choć chce później mówić poważnie, to już mu się to nie

udaje. W fabryce „Częstochowianka” Polskie Zw. Zaw. mają od ostatnich wyborów większość delegatów.

Administracja zaczęła zmuszać tkaczy do pracy na dwóch krosnach. Więc co? — po urzędzeniu kilku zebrań rozwelelających przez Polskie Zw. Zaw. przeniesiono pertraktację do Inspekcji Pracy. Odbyła się konferencja, na którą przyszedł p. Kaliniewicz, napewno poinformowany o tem, w jakim nastroju odbywają się zebrania protestacyjne, gdyż wiele nie mówił i lekceważąc, protesty wysłuchał.

Przedstawiciel Kl. Zw. Włókien. tow. Gronkiewicz krótko stwierdził swoje niezłomne stanowisko przeciwstawienia się zamiarowi przemysłowców. Jedynie w ten sposób można było coś osiągnąć, gdyż wiemy, że kapitalisci szli na ustępstwa tylko wtedy jeśli, widzieli poważnie prowadzoną walkę robotników. Walka o to — czy w „Częstochowiance” będą wprowadzać pracę na dwóch krosnach musi się rozegrać w samej fabryce. Ale Polskie Zw. Zaw. muszą zająć stanowisko szczere i otwarte, nie jak podczas ostatniego strajku w przemyśle włókienniczym; w przeciwnym bowiem razie anegdota p. Paradowskiego robotnicy drogo zapłacą.

Złote myśli.

Trzeba budzić poszanowanie dla pracy, która nie jest karą, ale najwyższą chwałą człowieka.

Człowiek który nie zastanawia się, jest jak liść, igraszką wypadków.

Od chwili, kiedy, zaczynasz żyć i działać świadomie, staraj się przedewszystkiem być użytecznym, później staraj się o własną doskonałość, a dopiero w końcu o własne szczęście.

MŁODZIEŻY ROBOTNICZA!

Do organizacji!!!

Informacyj udziela się codziennie w Częstochowie ul. Kościuszki 62, a w Rakowie przy ul. Spacerowej.

S. P.
TOWARZYSZ

Marjan Pałucha

uczestnik walk o Niepodległość i Socjalizm,
członek Stowarzysz. Byłych Więźniów Politycznych.

Zmarł dnia 11-go stycznia 1929 r., przeżywszy lat 48.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 19 stycznia r. b. Kondukt wyruszy o godzinie 1 po poł., ze szpitala N. Marii Panny w Częstochowie do Kościoła w Rakowie, skąd o godz. 3 po poł. zwłoki przeniesione zostaną na miejsce wiecznego spoczynku.

O smutnym tym obrzędzie zawiadamia ogół klasy pracującej i ideowych przyjaciół zmarłego.

O. K. R. P. P. S.
i Zarząd Stowarzyszenia Byłych Więźniów Politycznych w Częstochowie.

KRONIKA ROBOTNICZA.

Z żywej gazetki.

W sobotę, dnia 12 b. m. wygłosił tow. Julian Bugajski bardzo ciekawy referat na temat badań komisji ankietowej nad „przemysłem włókienniczym“.

Za starannie i popularnie opracowany referat zebrani obdarzyli tow. Bugajskiego burzą oklasków.

Następnie tow. poseł J. Kaźmierczak omówił sprawy bieżące, zwracając specjalną uwagę na organizację młodzieży robotniczej, jako przyszłej awangardzie walki o ustrój socjalistyczny. W bieżącym tygodniu „Żywa gazetka“ w sobotę, jak zwykle o godz. 7 wiecz.

Baczność!

W sobotę, dnia 2 lutego r. b. o godz. 10 rano w lokalu P. P. S. w Częstochowie odbędzie się posiedzenie Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej.

Uwaga!

Przypominamy, iż członkami O. K. R. poza Egzekutywą są: Przewodniczący Cz. K. R., Dzielnic, Wydziałów i Sądu Partijnego.

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu
- 2) Sprawy organizacyjne
- 3) Oświata i Prasa
- 4) Wolne wnioski.

Egzekutywa O. K. R. P. P. S.

Zebranie Kobiet.

Zarząd Wydziału Kobiet P. P. S. niniejszym prosi wszystkie Towarzystwa, członkinie Wydziału o przybycie w dn. 20 stycznia 1929 r. do lokalu klubu P. P. S. Kościuszki 62 o godz. 3 po poł. na ogólne zebranie.

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie Protokołu
- 2) Sprawozdanie z 1928 r., plan działalności na przyszłość.
- 3) Sytuacja pol tyżca, referat. Tow. Senatorek Doroty Kłuszyńskiej.
- 4) Wolne wnioski.

Wobec przyjazdu prelegentki z Warszawy i b. ważnych spraw obecność wszystkich towarzyszek jest konieczna.

Zebranie Org. Młodzieży T. U. R. w Rakowie.

W niedzielę dnia 27 stycznia 1929 roku o godzinie 3, w drugim terminie o 4 po południu w lokalu własnym przy ulicy Spacerowej 3, odbędzie się Walne Zgromadzenie Członków Rakowskiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie i wybór prezydium.
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania.
- 3) Sprawozdanie Komitetu Wykonawczego i Kasowe oraz Komisji Rewizyjnej.
- 4) Wybór nowego Komitetu Wykonawczego, 7 członków i 4 zastępców, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńkiego.
- 5) Złot Wiedeński, ref. St. Garlicki, przedstawiciel Komitetu Centralnego z Warszawy.
- 6) II Zjazd Organizacji Młodzieży T. U. R. w Rakowie 1 i 2 lutego r. b., ref. M. Federaka.
- 7) Wolne wnioski.

Uwaga

Podaje się do wiadomości, iż Sekretariat Robotniczego Klubu Sportowego „Skrza“ w Częstochowie mieszczący się przy ul. Ogrodowej 69 czynny jest w środy i soboty od godz. 7—9, wiecz.

Przyjmuje się zapisy do sekcji: piłkarskiej, kolarskiej, lekko-gimnast. ping-pongowej, szachowej.

ZARZĄD.

Zebranie P. P. S. i T. U. R.

W sobotę 12 stycznia w lokalu Zw. Zaw. kolejarzy odbyła się Wieczornica i Zabawa Towarzyska dla członków P. P. S. i T. U. R.

Mimo nieodpowiedniego lokalu, gdyż na zabawę przybyło bardzo dużo towarzyszek i towarzyszy, goście bawili się ochoczo do rana.

Urozmaicali zabawę śpiewem ob. Górecki, ob. Szelaig, i inni.

Ogólnie podobały się wesole historyjki „o Maćku co się żenił“, „kumpol“, itd. Nanczeni doświadczeniem następną zabawę urządzimy w większej sali.

Na tem miejscu podziękować Zarządowi Z. Z. K. za wypożyczenie sali, jak również wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania i urozmaicenia wieczornicy.

Komitet.

Zebranie w Janowie.

W niedzielę 13 stycznia b. r. odbyło się Zebranie Organizacyjne P. P. S. w Janowie.

Referat na temat: „Cele i drogi P. P. S.“ wygłosił tow. Dederko, poczem wybrano komitet miejscowy.

Nowej placówce naszej Partii życzymy powodzenia!

Na zebraniu było około 40 towarzyszy i kilka towarzyszek.

Obecny.

WEZWANIE.

Częstochowski komitet P. P. S. wzywa wszystkich towarzyszy i towarzyszeki by w najkrótszym czasie uregulowali swoje składki.

Kto będzie zalegał ze składkami ponad 3 miesiące, zostanie zgodnie ze statutem partyjnym skreślony z listy członków.

Skarbnik urzęduje w czwartki, piątki i soboty.

Wydział propagandy.

Egzekutywa O. R. R-u P. P. S. utworzyła wydział propagandy; organizacyjne zebranie odbyło się w sobotę, dnia 5-go b. m. Na zebraniu tem tow. Fr. Dederko zreferował znaczenie Wydziału, jako czynnika wychowawczego; kształcącego przyszłych agitatorów i działaczy społecznych; na kurs zapisało się zgórą 50 towarzyszek i towarzyszy.

W niedzielę, dn. 13-go b. m. odbył się pierwszy wykład, na którym tow. poseł J. Kaźmierczak zreferował sposób zagajania zgromadzeń i przewodnictwa; każdy z obecnych towarzyszek i towarzyszy musiał wykonać tę czynność; a następnie przeprowadzono próbę krótkiej dyskusji.

Członkowie Wydziału zdając sobie sprawę ze znaczenia szkoły postanowili gorąco zabrać się do pracy i dwunastu — w tem dwie towarzyski — podjęło się przygotowania referatów na różne tematy, z podreczników, dostarczonych przez tow. posła Kaźmierczaka.

W sobotę, dn. 19-go b. m. o godz. 5-ej po poł. w Klubie P. P. S. odbędzie się następną lekcją, na którą proszeni są wszyscy członkowie Wydziału Propagandy, już zapisań, jak również pragnący się zapisać i to tak z Częstochowy, jak również z dzielnic w powiecie.

J. K. k.

Dom letni Im. Teofila Jaszkwoskiego Organizacji Młodzieży T. U. R.

Komitet Centralny na posiedzeniu w dniu 7 stycznia b. r. postanowił celem uczczenia pamięci tow. Teofila Jaszkwoskiego, zasłużonego członka Organizacji Młodzieży T. U. R. wzniesić Dom Jego Imienia.

Kiedy polegli pierwszy Prezydent Polski wyszyty mi rozumie, iż tragedia podobna mogła zająć tylko w atmosferze niskiej kultury kraju. Powstała wówczas Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego, instytucja oświatowa klasy racującej, kuznia Socjalistycznego uświadomienia.

Dzisiaj stoimy ponad trumną człowieka, który złożył młode życie na ołtarzu Polski Socjalistycznej.

Złoty hołd Jego świetlanej pamięci przez stworzenie dzieła, któreby było ogniskiem kultury proletariackiej.

Wznieśmy dom letni Im. Teofila Jaszkwoskiego, Organizacji Młodzieży T. U. R., dom, gdzieby młodzież robotnicza mogła znaleźć wypoczynek urlopowy, opiekę i naukę.

Wzywamy młodzież Robotniczą, wzywamy Organizację i Związki całej Polski Pracującej, wzywamy wszystkich przyjaciół i sympatyków młodzieży do składania ofiar na Dom letni Im. Teofila

KOESPONDENCJE.

Z Błachowni.

W każdym prawie mieście potworzono komitety, które miały na celu umilić święta i przez wręczenie podarunku gwiazdkowego przypomnieć tym najbardziej biednym że i im się coś od świata należy.

To też i w Błachowni Zarząd Zw. Strzeleckiego nie pozostał w tyle i starał się okolicznej najbardziej potrzebnej działwie powrócić różne podarki gwiazdkowe, aby o nędzy swej chociaż w jednym dniu zapomnieli; pamiętano i o innych biednych, zwłaszcza zaś o wdowach, których mężowie pracowali w Hucie, a które za 7 zł. miesięcznej „pensji“ żyć nie mogą. Spodziewano się od Dyrekcji Huty pomocy dla nich. Pomoc ta nadeszła...

Gwiazdka dla biednych wdów ukazała się w postaci ogłoszenia, z którego wyczytały, że za wyłudzone szyby w budynku fabrycznym nie otrzymają swej pensji i oto niejedna z wdów nie miała kawałka chleba na święta. Takim podarunkiem świątecznym zostały obdarzone wdowy w Błachowni! Jest to pierwszy wypadek w Hucie Błachownia wydzierżawionej przez Tow. Modrzejowskie pod zarządem Dyr. Masłowskiego, że za wdowie grosze szkli się okna w budynkach fabrycznych. Nie zapomniano i o gwiazdce dla robotników, którym wręczyły się 52 karty redukcyjne; robi się to w tym celu, aby przez zredukowanie Zarządu Zw. Klasowego rozbić organizację robotników.

Na miejsce zredukowanych przyjmuje się gospodarzy, którzy mogą pracować na roli, przez co zwiększa się bezrobocie, które jest klęską państwową. Dyrekcja Huty posuwa swój brak wszelkich uczuć ludzkich tak daleko, że zredukowanej wdowie, posyłającej dzieci do szkoły, odbiera książki, skutkiem czego dzieci zmuszone są przestać się uczyć.

Podajemy tych kilka faktów autentycznych w tym celu, aby stwierdzić, że robotnicy naszej Huty nawet za czasów rosyjskich i niemieckich nie byli tak traktowani, jak pod obecni dyktator-

Jaszkwoskiego Organizacji Młodzieży T. U. R. Pieniądze wpłacać należy na konto P. K. O. Nr. 17.883 z zaznaczeniem na: fundusz T. Jaszkwoskiego.

Komitet Centralny Organizacji Młodzieży T. U. R.

Samowola majstrów piekarskich.

Wiadomo już dziś prawie że każdemu mieszkańcowi Częstochowy, iż istnienie w całej Polsce obowiązująca ustawa o 8 ió godzinny dniu pracy, lecz nie wiedzieli dotąd o powyższym obowiązku nasi majstrowie piekarscy.

Na konferencji w dniu 8 stycznia 1929 r. w Inspekcji Pracy przedstawiciele majstrów oświadczyli, że nie wiedzą o tem, jakoby władze państwowe popierały ośmiogodzinny dzień pracy.

Majstrowie ci przypuszczali, że jest to wymysł „socjałów“. Po raz drugi pytamy się was, panowie majstrowie piekarscy, gdzie żyjecie, czy w kraju jakiegoś takiego jadru, czy też na wyspie, z której niema dostępu do kulturalnego świata.

OFIARY.

Tow. J. Fink wobec niemożności skorzystania z zaproszenia na wieczorek urządzony przez Cz. K. R. P. P. S. w dn. 12 bm. z powodu śmierci w rodzinie, składa zł. 5 na „oświatę robotniczą“.

skiem i zarządzeniami pp. Dyr. i Inżynierów Polskich, którzy pozwalają sobie na zatrzymanie wdowich groszy i pozbawianie biednej dziatwy nauki.

Świetne zwycięstwo włókniarzy w Kamienicy Polskiej.

Pisaliśmy w Nr. 5 „Częstochowianina“ o strajku w fabryce „Tkacz“ w Kamienicy Polskiej. Robotnicy tej fabryki wystawili żądania przyjęcia do pracy z powrotem delegata tow. Conera Bolesława, 20 proc. podwyżki i zapłaty za postoje.

W początku strajku administracja nie chciała mówić wiele z przedstawicielami robotników. Jednak zdecydowana postawa robotników zmuszoną została względnie słusne żądania strajkujących. Strajk trwał pełne 6 tygodni. Nie mogły prowokacje dyrektora, który nieustannie namawiał kobiety i dziewczęta do złamania strajku. Robotnicy ani drgnęli!

Administracja widząc, że żadne kombinacje nie pomagają, zgodziła się przyjąć do pracy tow. delegata Conera Bolesława, przyznać robotnikom wszystkim 10 proc. podwyżki oraz zrealizować inne postulaty robotnicze.

Całą akcją kierował Kl. Zw. Włók. w osobie tow. A. Dąbrówskiego. Jedno doświadczenie muszą robotnicy z ostatniego strajku w Kamienicy Polskiej wyciągnąć, a mianowicie: konieczność organizowania się w Kl. Zw. Włók.

Tylko organizacja klasowa, wyraźnie i bez zastrzeżeń walcząca o poprawę ekonomicznego bytu mas robotniczych, udzielająca w miarę możliwości strajkującym zapomóg, może doprowadzić klasę robotniczą do ostatecznego wyzwolenia!

Zwycięstwo w Kamienicy Polskiej jest jeszcze jednym tego dowodem!

Zakładajcie wszędzie oddziały Młodzieży TOW. UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO.

Obecny Magistrat nadrabia chadecko-endeckie nieróbstwo.

Kruk krukowi oka nie wyślubie.

Kilka miesięcy temu Magistrat przyjął od firmy Ulen fabrykę rur na Zawodziu, która to fabryka stanowiła poprzednio własność 4 miast: Lublina, Piotrkowa, Radomia i Częstochowy. Fabryka ta parę miesięcy temu została znacznie powiększona, bowiem Magistrat sprawdził nowoczesne urządzenia do wyrobu płyt chodnikowych, oraz krajeźników. Obecnie zamówiono na próbę jedną maszynę do wyrobu cegły betonowej, która według twierdzenia fachowców winna kalkulować się taniej od cegły zwykłej, co miałyby bardzo doniosłe znaczenie przy zastosowaniu cegły cementowej do budowy z uwagi, na obniżenie kosztów budowy.

Urządzając tego rodzaju przedsiębiorstwo Magistrat chciał osiągnąć dwójaki cel: dać udział stałe zatrudnienie przy wyrobie rur i płyt, oraz ułożyć stopniowo chodniki w całym mieście. Cele te są jednakowo ważne dla mieszkańców miasta. Pierwszy został już częściowo osiągnięty, bowiem do 80 ludzi pracuje już od kilku miesięcy przy wyrobie płyt oraz pewna liczba bezrobotnych będzie zatrudniona w miesiącach letnich przy

układaniu chodników. Drugi cel urzędujący zostanie z wnoszą, kiedy Magistrat stopniowo na wszystkich ulicach zacznie układać chodniki. Ażeby pracę tę rozpocząć, należy przygotować co najmniej 150 tysięcy płyt.

Ułożenie chodników ma szczególne znaczenie dla naszego miasta, bowiem trzeba sobie uświadomić, że z liczby miast średnich Częstochowa jest jedynym miastem, które nie posiada chodników. Rzeczą zbędną byłoby opisywać tutaj stan chodników zwłaszcza w czasie deszczu i śloty, każdy zgodzi się, że niema mieszkańca, któryby nie doznał przykrego uczucia chodzenia po chodnikach po kostki w błocie. I dzieje się to od kilku lat; gdyby zatrudszono się w swoim czasie pomijając już inne względy, ale o zdrowie i wygodę mieszkańców, dzisiaj mogłoby mieć już całe miasto porządne chodniki. Naturalnie, że przestało to siły b. władców magistrackich, jeśli się zważy, że dla wykonania chodników trzeba było sięgnąć do kieszeni kamieńników, a że swój swojemu krzywdzie nie wyrządzą, nie dziwnego, że chodników niema.

Im gorzej, tym lepiej...

Przypuszczalnie 2 miesiące temu klub radnych chrześcijańskiej demokracji zgłosił na posiedzeniu Rady Miejskiej interpelację, w której zaatakował Magistrat za urządzenie betoniarń na Zawodziu. Na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 10 stycznia Magistrat udzielił na wspomnianą interpelację rzeczowej odpowiedzi, która została przyjęta przez Radę do wiadomości bez dyskusji.

Trzeba być naprawdę bardzo naiwnym, ażeby uwierzyć, że panom radnym z Ch. D. chodziło o stronę formalną, o prawne uzasadnienie urzędzenia przez Magistrat betoniarń miejskiej, w interpelacji tej był ukryty bardzo zręczny nowy cios, nowa próba paraliżowania zakrojonej na szeroką skalę działalności Magistratu. Panom tym nie wypadło otwarcie zaatakować Magistrat za stworzenie nowego warsztatu pracy, gdzie w martwym sezonie pracuje jednak do 80-ciu ludzi, więc wywleczono stronę formalną, jak się jednak okazało i pod tym względem Magistrat postąpił właściwie.

Należy podkreślić z całym naciskiem szkodliwe metody walki Ch. D. z Magistratem, tow. prezydenta R. Jarmu-

łowicza, szkodliwe przedewszystkiem dla szerokich warstw ludności, w pierwszym rzędzie dla ludzi potrzebujących pracy. Panowie ci dla walki politycznej gotowi są poświęcić wszystko: są przeciwni stwarzaniu nowych placówek zarobkowych, no i naturalnie przeciw zmniejszeniu bezrobocia w myśl zasady: im gorzej, tym lepiej... może dla przywódców Ch. D., ale nigdy dla klasy robotniczej!

Robotnicy

będą korzystać z ulgowej taryfy autobusowej.

Magistrat tow. prezydenta Jarmułowicza, chcąc jaknajbardziej uprzywilejować szerokim rzeszom robotniczym możliwość korzystania z komunikacji autobusowej, postanowił zaprowadzić dla robotników ulgowe bilety tygodniowe.

Szczegóły w najbliższym czasie zostaną podane do wiadomości.

Każdy więc robotnik za b. małą opłatą będzie mógł udawać się do pracy i powracać wygodnym autobusem miejskim.

Odlaczego i w jakim celu Magistrat uruchomił autobusy?

Bezczynność i niedołęstwo poprzednich chadecko-endeckich gospodarzy.

Miasto nasze znajduje się w wyjątkowo ciężkim położeniu finansowym z winy dawniejszych chadecko-endeckich gospodarzy, którzy, nie zdając widocznie sobie sprawy pomimo głośzonych „dużych zdolności finansowych”, że zaczęła 4 lata temu wielka pożyczka ulenowska jest pożyczką wyjątkowo ciężką, nie uważali za właściwe wprowadzenie kontroli nad oszczędnością i cełowym użytkowaniem drogiego kredytu.

Pomimo tych trudności finansowych obecny magistrat z nadzwyczajnym wysiłkiem stara się, ażeby zaspokoić choć najpilniejsze z potrzeby mieszkańców miasta.

Miasto nasze jest wyjątkowo rozrzucone: z tego też powodu Magistrat powziął myśl urządzenia miejskiej komunikacji autobusowej. Rozumnie i celowo urządzona sieć komunikacyjna umożliwi rozrzuconemu na znacznej przestrzeni osiedlę, mniejsza odległość miejsca zamieszkania od miejsca pracy, ułatwi dostęp do śródmieścia, gdzie zwykle skoncentrowane są różne instytucje i urzędy. Komunikacja miejska ma również duże znaczenie dla kwestji mieszkaniowej, a co za tem idzie — dla rozbudowy: place na przedmieściach są tańsze o kilka, a nawet o kilkanaście razy, aniżeli w śródmieściu, dzięki cze-

mu budowa jest znacznie ułatwiona i kalkuluje się taniej. Okoliczność ta ma wielkie znaczenie dla rozwoju miasta, bowiem taniota mieszkań zmusza mieszkańców do wynajmu mieszkań na przedmieściach, na których siłą rzeczy będą powstawać nowe dzielnice, które przy przestrzeganiu istniejących przepisów budowlanych mogą przedstawiać się ładnie, aniżeli niejednokrotnie samo śródmieście, które w wielu miastach zostało zabudowane bezplanowo.

Gdyby magistrat miał na celu wyłącznie dochodowość, to należałoby zaprowadzić komunikację autobusową w granicach śródmieścia, ponieważ jednak chodzi i o to, ażeby obudzić do życia nowe dzielnice, oraz ułatwić życie klasie robotniczej, która już i tak jest pokrzyw-

dzona przez mieszkania odległe i nieodpowiednie, komunikacja autobusowa pomyslna jest w ten sposób, że wszystkie przedmieścia będą połączone z centrum miasta. Naturalnie, takie postawienie sprawy przynajmniej w pierwszych latach zmniejsza dochodowość komunikacji autobusowej, to też ubytek ten winien być pokryty drogą poboru podatku od większych placów, położonych blisko linii autobusowej, zwłaszcza, że właściciele większych placów wydadzą znaczne korzyści właśnie dzięki przeprowadzeniu linii komunikacyjnej. Wreszcie komunikacja autobusowa daje możliwość zatrudnienia kilkudziesięciu ludzi, co w dalszych czasach nie jest rzeczą obojętną.

Pierwsze dni komunikacji autobusowej.

Miejska komunikacja autobusowa uruchomiona.

Częstochowa już od dawna odczuwała brak odpowiedniej komunikacji. Dowodem na to — choćby niecierpliwść, z jaką oczekiwano uruchomienia komunikacji autobusowej. Pytanie: „kiedy autobusy zostaną uruchomione?” — słyszało się niesłychanie często.

Od dwóch tygodni wiadano, że część autobusów już nadeszła. Na mieście pojawił się od czasu do czasu żółty, znacznie większy od dotychczas w Częstochowie widzianych — autobus. Autobus ten zabierał często pasażerów bezpłatnie; obwoził ich po mieście i po pewnym czasie zniknął. Mówiono o nim: „to autobus magistracki”.

Rzeczywiście, był to autobus miejski, z którym w ten sposób kierownictwo

autobusów chciało zapoznać publiczność.

Wreszcie dnia 14 b. m. o godz. 3-iej po południu autobusy zaczęły kursować normalnie.

W pierwszym dniu pomiędzy godz. 3 a 11 sprzedano 1944 biletów za 888 zł. 20 gr.

W drugim pomiędzy 5 rano a 11 wieczorem sprzedano 4419 biletów za 883 zł. 70 gr.

Z cyfr tych wynika niezbicie, że komunikacja autobusowa była rzeczywiście potrzebna i że autobusy mogą liczyć na duże i trwałe powodzenie.

Zaprowadzenie komunikacji autobusowej jest tylko — jednym z fragmentów wyjątkowej pracy obecnego Magistratu.

PPS. nie oszukała klasy robotniczej; stopniowo i systematycznie spełnia załączoną wobec niej zobowiązania.

Kapitalizm hula na całym świecie!!!

Policja strzela do chłopów. Są zabici i ranni.

W powiecie Żółkowskim wyniki żartu pomiędzy kupcami drzewa a wiejskimi chłopami na tle wysokości opłaty za zwózkę.

Kupcy płacili zł. 11, chłopci żądali zł. 18. Interwencja starosty rozstrzygnęła sprawę w drodze arbitrażu i chłopom przyznano podwyżkę o jeden złoty; pewna część chłopów zgodziła się na to pozostali zaś nie. Doprowadziło to do straszliwych następstw, gdyż chętnym zwożenia drzewa władze administracyjne dały ochronę policji i gdy niezadowoleni z łamistrąjków zatrzymali jadących z drzewem, policja użyła broni, skutkiem czego padło od kul na miejscu czterech zabitych i kilku rannych.

We wtorek sprawa ta znalazła się na plenum Sejmu i została przy wielkim oburzeniu lewicy sejmowej przekazana Komisji Administracyjnej.

Oto są skutki rozstrzygnięcia zarębowo pomiędzy pracą a kapitałem przez policję. Ładnie wyglądałaby ochrona pracy pod władzą panów starostów i komendantów policji!

Barbarzyńskie morderstwo strajkujących robotników w Ameryce. 1400 trupów, 2000 rannych.

W Kolumbji, w czasie ostatniego strajku robotników na plantacjach bananów, wojska rządowe ogółem zabiły w walkach około 1400 robotników, a ranni około 2000.

Jak stwierdzają naoczni świadkowie, to trupy w wielu wypadkach wrzucano prostru do rzeki; podobno nawet wrzucano do wody, lub grzebano ludzi ciężko rannych.

Oto skutki kapitalistycznego ustroju! Dla posiadaczy wszystko, dla wydziedziczonych nędza i kula!

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Częstochowy niniejszym podaje do wiadomości, że w dniu 15 stycznia 1929 r. o godz. 10.30 w podwórzu Magistratu odbędzie się sprzedaż drogą licytacji miejskiego samochodu ciężarowego czterotonowego marki „White”.

Licytacja rozpocznie się od sumy zł. 1000 in plus. Reflektanci przed przystąpieniem do licytacji winni wykazać się kwitkiem Kasy Miejskiej na włożone wadium w wysokości zł. 100.

MAGISTRAT.

Częstochowa, dn. 4 | I 1929 r.

TEATR „ODEON”

Od czwartku 17 go stycznia i dni następnych.

Sensacja!

Wielki przebojowy film sezonu!

Sensacja!

Dom pod czerwoną latarnią

Pamiętnik z życia
pięknej dziewczyny
w 10 ciał akt.

W rolach et. Marja Lejko, Hilda Jannings i Camilla Hollay w otoczeniu najpotężniejszych tytanów ekr.

NAD PROGRAM: **Jedziemy na rybkę** Humorystyczna farsa
w 2-ach odsłonach.

Szczegóły w programach. Ceny miejsc zwykłe. — Ostatni seans o godz. 9 m. 15.

„TEATR NOWOŚCI” Częstochowa, ul. I sz. Aleja 12
— Telefon Nr. 574 —

Od wtorku 15 stycznia i dni następnych.

Arcyprzeboj sezonu 1929 r.

Wolga, Wolga...

Gigantyczny rozmach inscenizacji romantycznie spotęgowanych dziejów
STIENKI RAZINA.W rolach głównych: H. A. Scholettow, Lillian Hall Davis
oraż Rudolf Klein R gge.Początek w niedziele i święta o godz. 3 po poł., w sobotę o godz. 4 po poł., w dniu zwykłym
o godz. 5. Ostatni seans o godz. 9 i pół wiecz. Bilety ulgowe i pa-se-partout nieważneKINO-TEATR NOWY II. Od czwartku, dnia 17-go stycznia
i dni następnych.

CAREWICZ

Wstrząsający dramat podług słynnej Powieści Gabrieli Zapolskiej.
W roli głównej ulubieniec publiczności IWAN PETROWICZ.Początek przedstawień w dniu powszednim o godzinie 5, w soboty o godz. 4,
w niedzielę i święta o godzinie 3 po południu.

Kino „Uciecha” W piątek 18 do poniedziałku 21 stycznia

Podwójny program!

Morałki i cyrkowy.

ZWYCIĘZCY OCEANU Sensacyjny dramat korsarski
w 10 aktach.II program. — Cyrkowy dramat p. t. **CYRK JIMA**
Przygody wędrownego cyrku i walka atletów rywaliUWAGA. W dni zwykłe krzesła 1 zł., w niedzielę i święta 1 20
Od wtorku 22 Hugo. Lubek w obrazie Walka Herkulesa z Tytanami

OGŁOSZENIE.

Kasa Chorych w Częstochowie urządza kursa dla robotników i robot-
nic większych fabryk — dotycząca niesienia pomocy w nagłych wypadkach,
przed przybyciem pogotowia.Kandydaci i kandydatki umiejący dobrze czytać i pisać i posiadający
pewien zasób inteligencji, a pracujący w większych fabrykach winni zgłaszać
swe kandydatury albo w administracji fabryki, albo też wprost do Zarządu
Kasy Chorych pisemnie.O dniu rozpoczęcia kursów zawiadomiony będzie każdy kandydat od-
dzielnie.

Zarząd Kasy Chorych.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Częstochowy podaje do publicznej wia-
domości, że z dniem 15 b. m. o godz. 5 rano zostaje
otwarta miejska komunikacja autobusowa na przestrzeni
ulic N. M. Panny, Nowy Rynek, ul. Narutowicza, Często-
chowianka i z powrotem. Cena biletów od parku Stasz-
ca wzgl. 3-go Maja do Nowego Rynku — 20 gr. od Nowego
Rynku do Częstochowiarki 20 gr.

MAGISTRAT.

OGŁOSZENIE

Rada Miejska uchwałą z dnia 20 grudnia 1928 r.
postanowiła wprowadzić za drugie półrocze bieżącego
okresu budżetowego specjalne dopłaty w sumie ogól-
nej 100,000 zł. (sto tysięcy złotych).Dopłaty te pobierane będą od właścicieli nieru-
chomości, przed posesjami których zostały ułożone
przewody kanalizacyjne i wodociągowe.Wyszczególnione dopłaty wprowadza się celem
uzyskania funduszków na spłatę zaległych rat po-
życzki, zaciągniętej na budowę kanalizacji i wodo-
ciągów od firmy „Ulen”.Rozkład specjalnych dopłat zostanie wyłożony
do wglądu osób zainteresowanych na przeciąg jedne-
go miesiąca od dnia 17 stycznia do dnia 16 lutego
1929 r. włącznie, w Wydziale III-cim Magistratu
(sala № 7, okienko 4).Przeciwko wprowadzeniu powyższych dopłat
przysługuje prawo wnoszenia odwołań do Urzędu
Wojewódzkiego w Kielcach za pośrednictwem Magi-
stratu. W terminie do dnia 17-go lutego 1929 r.Odwołania wniesione po wskazanym wyżej
terminie pozostawione będą bez rozpatrzenia, zgo-
dnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

MAGISTRAT.

CIASTKARNIA

Stowarz. Spółdzielczego „Jedność”
w Częstochowiepoleca na składzie ul. Stradomska 6, jak również
we wszystkich 42-ch sklepach:Pierniki w wielkim wyborze, karmelki czekoladowe znane
ze swej dobroci w różnych gatunkach, karmelki ozdobne.
We wszystkich filjach zamawiać również można: torfy, babki i placki.
po cenach konkurencyjnych.

ROBOTNICY!

Poplerajcie pismo robotnicze!